

УДК 343.9:343.226

ОЛЕКСАНДР СТАНІСЛАВОВИЧ ПОЛУБАБКІН

Харківський національний університет внутрішніх справ

СТАЛКЕРИ З СИНДРОМОМ ЕРОТОМАНІЇ

Термін «сталкінг» використовується коли йдеться про таку модель поведінки, що включає нав'язливе переслідування, яке часто повторюється і викликає страх. Дослідники визначають три типи сталкерів (переслідувачів): з простою одержимістю, з одержимістю, збудженою коханням, з синдромом еротоманії.

Еротоманія – ілюзія кохання. Переслідувач з синдромом еротоманії вірить, що його пристрасно кохає людина, яку він переслідує. Еротомани часто переслідують осіб з високим соціальним статусом або загальноновизнаною професійною репутацією. Вони думають, що ці люди не мають змоги виказувати свої почуття через певні суспільні обмеження. Якщо об'єктом прихильності є фахівець, еротоман може, наприклад, вважати, що саме моральні норми стоять на заваді відносин між лікарем та пацієнтом і перешкоджають їх щастю. Психіатри знаходяться в зоні особливого ризику і, відповідно до результатів різних опитувань, 11 % таких спеціалістів зазнають переслідувань, спровокованих їх професійною діяльністю. Це відбувається тому, що підтримка, яку надає фахівець в процесі лікування, хибно сприймається пацієнтом як прояв закоханості.

Люди з синдромом еротоманії переконані в тому, що об'єкт їх переслідувань є для них ідеальним партнером, і їм судилося бути разом. Тому вони починають з одержимістю говорити про особу, яку переслідують та намагаються у будь-який спосіб налагодити з нею контакт, а якщо вона не відповідає взаємністю, еротомани сприймають це як ще один доказ необхідної таємності їх взаємного кохання.

Сучасні дослідження показують, що, до категорії переслідувачів з синдромом еротоманії відносяться головним чином жінки. Вони зазвичай ніколи не були одружені, зловживають алкоголем та наркотиками, вчиняли напади та завдавали собі тілесних ушкоджень. Скоріше за все, вини не працевлаштовані і мають вузьке коло знайомств.

Спочатку поведінка еротомана не здається надто загрозливою хоча і породжує неприємні відчуття, але потім ситуація загострюється. Переслідувач може звинувачувати сім'ю об'єкта своїх марень, вважаючи, наприклад, вагітну дружину головною перешкодою неіснуючих стосунків. Отже, він починає залякувати родину, сподіваючись переконати родичів відпустити кохану людину. Ілюзія кохання є настільки сильною, що навіть неодноразові зіткнення з реальністю не допомагають звільнитися від нав'язливих думок. Коли ж

мрії не реалізуються, переслідувач здатен виказувати обурення і злість. Він може погрожувати і нападати.

Незважаючи на те, що переслідувачі з синдромом еротоманії зустрічаються не часто, цією проблемою не можна нехтувати.

Науковий керівник Л. Д. Дягілева

УДК 342

ОЛЕКСАНДРА ВОЛОДИМИРІВНА ПОПОВА

*Луганський державний університет внутрішніх справ
імені Е. О. Дідоренка*

ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТА ПРОТИДІЯ НАСИЛЬСТВУ У СУСПІЛЬСТВІ

Захист дітей від жорстокості, попередження злочинів проти них є надзвичайно важливим, соціально значущим і актуальним завданням, вирішення якого носить міждисциплінарний характер. У діяльність щодо припинення насильства повинні залучатися працівники правоохоронної системи, органів опіки та піклування, представники соціальної та педагогічної спільнот, співробітники медичної і психологічної служб. Однак, найчастіше зусилля зі створення ефективної системи профілактики та припинення насильства щодо дітей, надання допомоги жертвам жорстокого поводження розбиваються через перешкоди, з-поміж: відомча обмеженість і міжвідомча роз'єднаність, відсутність єдиних методичних і системних підходів в організації профілактичної роботи; ігнорування профілактичної спрямованості в роботі з дітьми і сім'єю; відсутність законодавчих норм і правозастосовної практики щодо захисту і реабілітації жертв, що посилюється правовою неписьменністю і недовірою населення до правоохоронних органів, низькими матеріальними статками, що не дозволяють звертатися за кваліфікованою юридичною допомогою; несформованістю у педагогічних, поліцейських, соціальних, медичних працівників навичок спілкування з жертвою, що веде до приховування або замовчування фактів насильства, особливо за відсутності особистої зацікавленості дорослого в покаранні кривдника і реабілітації постраждалого від домашнього насильства; відсутність ефективно діючої і доцільно організованої реабілітаційної системи.

Проблема ускладнюється ще й тим, що значна частина постраждалих від насильства – вихідці з неблагополучних верств або «діти вулиці», в долях яких мало хто зацікавлений. Іноді діти оплачують